

DUBEN

O památníku, prorocích a zpěvu

Víte, jak se u nás doma pozná duben?
Podle obsazených větví pod mým balkónem.

Víte, jak se u nás pozná prorok?
Zpívá hlasitě, dobře a rád.

Když jsem byla malá holka, měla jsem památník. Byl to speciální sešit v ozdobných tuhých deskách. Do takových sešitů si děvčata nechávala psát od kamarádek, spolužáků, přátel i rodinných příslušníků všelijaké veršované, moudrosti i pošetilosti, aby v dospělém věku měla na co vzpomínat. K těm zápiskům patřily i obrázky, jimiž autoři ilustrovali hloubku, šířku, výšku i délku vepsaných zápisů.

Maminka byla učitelkou klavíru. Myslela si proto, že její zápis v památníku budoucí nevidomé virtuosky - tedy mě - by měl být dokladem o jejím základním životním vztahu - tedy o vztahu k hudbě. Vepsala proto verše Vítězslava Hálovy z jeho Večerních písní a přičinila notovou osnovu, a do ní začátek Bedřichem Smetanou zhudebněné básně Nekamenujte proroky. Všechny holky mi tenkrát památník záviděly. Ty, které moje maminka učila hře na klavír, ji žádaly o podobný zápis. Byla to hezká doba, třebaže prorokům nepřála. Památník i se vzpomínkami mám samozřejmě schovaný.

Když do parku pod naším balkonem přijde duben, sedí snad na každé větvi nějaký ten ptačí prorok. Každý zpívá svá namlouvání i radost ze sluníčka a všech těch projevů jara, které slibují hojnost potravy i potomstva. I někteří lidé se dosud dovedou radovat z ptačího zpěvu a všech jarních zvuků, barev, vůní i nevyřčených příslibů a nových nadějí.

V písni napsané před půl stoletím do mého památníku se zpívá: "Nekamenujte proroky - neb pěvci jsou jak ptáci, kdo hodil po něm kamenem, k těm víc se nenavrací."

V našich krajích není zvykem házet kameny po ptáčcích zpěváčcích. Jejich likvidaci obstarávají nestravitelné odpady i brutální zásahy do přirozeného prostředí. Ptačího zpěvu tak ubývá, zatímco smutku v lidském srdci přibývá navzdory rozkvetlým forsytiím. Ale málokdo si z toho dělá těžkou hlavu. Svědomí se dá ukřičet hlasy uměle narozených superstar nebo nějakým techno či housem, který nám spolehlivě vytluče za krátkou dobu mozek z hlavy a s ním i cit a všechnu pampeliškovou jarní radost.

Četla jsem kdesi, že nějakí barbaři oslepovali slavíky a teprve pak tito ptáci přenádherně zpívali na nějakém panovnickém dvoře. Nevím, co je na tom pravdy, ale o slepých slavících vím. Nezpívají u dvora, ale zpívají pro radost nám, kteří jsme často smutni z toho úbytku zpěvu kolem nás. Zpívají krásně a s pochopením věcí, které nám chybí, ale o kterých každý pořádný prorok něco ví. Zpívají na koncertních pódii nebo v nějakém klubu, zpívají na kůru i na cédéčkách, zpívají svým dětem, přátelům anebo jen tak někde, kde se pár lidí sejde třeba u táboráku nebo vánočního stromku. Ačkoliv nevidí, jsou si dobře vědomi toho, že mají co darovat. Jsem moc šťastná, když mě obdarovávají svým uměním. Jsem i za ně šťastná, že ačkoliv je Česko mezi svými superstar nenašlo, jsou tady a můžeme je slyšet.

Ta Hálova píseň končí slovy: "Jeť srdce pěvců nejčistší a všeho hněvu prosté, a co vám zpíval ze srdce, to ve svém srdci noste!"

Chtěla bych, aby náš národ k zpěvu zval. Chtěla bych, aby pod každým balkónem, za každým oknem, kde je někdo smutný nebo churavý, byl nějaký ten slavík, který by zpíval. A pokud není okno nebo vhodná větev před ním, ať k vám třeba z rádia rovnou do srdce pronikne hlas někoho, kdo vás svým zpěvem dovede k radosti, těšení na dobré věci i ke svobodě, po které vaše duše touží, a kterou si neumí vždy dopřát.

Delicie Nerková